

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia 7 października 2009 r.

w sprawie nadzoru pedagogicznego

(Dz. U. z dnia 9 października 2009 r.)

Na podstawie art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego;
- 2) wykaz stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych;
- 3) kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego;
- 4) kwalifikacje osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 2) szkole - należy przez to rozumieć publiczne i niepubliczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego oraz szkoły;
- 3) placówce - należy przez to rozumieć publiczne i niepubliczne placówki wymienione w art. 2 pkt 3-5, 7 i 10 ustawy, a także publiczne i niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli;
- 4) ewaluacji - należy przez to rozumieć praktyczne badanie oceniające przeprowadzane w szkole lub placówce;
- 5) ewaluacji zewnętrznej - należy przez to rozumieć ewaluację przeprowadzaną przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny;
- 6) ewaluacji wewnętrznej - należy przez to rozumieć ewaluację przeprowadzaną przez dyrektora szkoły lub placówki;
- 7) ewaluacji całościowej - należy przez to rozumieć ewaluację zewnętrzną przeprowadzaną w zakresie wszystkich obszarów, o których mowa w § 7 ust. 1;
- 8) ewaluacji problemowej - należy przez to rozumieć ewaluację zewnętrzną przeprowadzaną w zakresie wybranych problemów z obszarów, o których mowa w § 7 ust. 1;
- 9) kontroli - należy przez to rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny prowadzone w szkole lub placówce w celu oceny stanu przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 10) wspomaganianiu - należy przez to rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny mające na celu inspirowanie i intensyfikowanie w szkołach i placówkach procesów służących poprawie i doskonaleniu ich pracy, ukierunkowanych na rozwój uczniów i wychowanków.

§ 3.

1. Nadzór pedagogiczny jest realizowany przez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 33 ustawy, w trybie planowych lub doraźnych działań.
2. Planowe działania, o których mowa w ust. 1, prowadzone przez kuratorów oświaty są realizowane zgodnie z podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa w zakresie nadzoru pedagogicznego, ustalonymi przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy.
3. Doraźne działania, o których mowa w ust. 1, prowadzone przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny są realizowane w przypadku, gdy zaistnieje potrzeba podjęcia działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 18 ust. 1.
4. Planowe i doraźne działania, o których mowa w ust. 1, prowadzone przez dyrektorów szkół i placówek wynikają z potrzeb szkoły lub placówki.

§ 4. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami niepublicznymi, wykonując zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego, uwzględnia odpowiednio organizację i zakres zadań organów szkoły lub placówki, określone w statucie szkoły lub placówki.

§ 5. Nadzór pedagogiczny jest sprawowany z uwzględnieniem:

- 1) jawności wymagań;

- 2) współdziałania organów sprawujących nadzór pedagogiczny z organami prowadzącymi szkołę lub placówki, dyrektorami szkół i placówek oraz nauczycielami;
- 3) tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi szkół i placówek;
- 4) pozyskiwania informacji zapewniających obiektywną i pełną ocenę działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

§ 6. Formami nadzoru pedagogicznego są:

- 1) ewaluacja;
- 2) kontrola;
- 3) wspomaganie.

§ 7. 1. Ewaluacja zewnętrzna jest przeprowadzana w następujących obszarach:

- 1) efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;
  - 2) procesy zachodzące w szkole lub placówce;
  - 3) funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów;
  - 4) zarządzanie szkołą lub placówką.
2. Ewaluacja zewnętrzna obejmuje:
- 1) zbieranie i analizowanie informacji w obszarach wymienionych w ust. 1;
  - 2) ustalanie poziomu spełnienia przez szkołę lub placówkę wymagań, o których mowa w ust. 4, w obszarach wymienionych w ust. 1.
3. Poziom spełnienia przez szkołę lub placówkę poszczególnych wymagań w obszarach, o których mowa w ust. 1, jest ustalany jako:
- 1) poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełnienia wymagania przez szkołę lub placówkę;
  - 2) poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełnienia wymagania przez szkołę lub placówkę;
  - 3) poziom C - oznaczający średni stopień wypełnienia wymagania przez szkołę lub placówkę;
  - 4) poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełnienia wymagania przez szkołę lub placówkę;
  - 5) poziom E - oznaczający niski stopień wypełnienia wymagania przez szkołę lub placówkę.
5. Wymagania, które muszą być spełnione w obszarach, o których mowa w ust. 1, dla ustalenia poziomu D i poziomu B określa załącznik do rozporządzenia.
6. Wymagania, o których mowa w ust. 4, stosuje się, uwzględniając typ i rodzaj szkoły lub placówki, a także zadania wynikające ze statutu szkoły lub placówki.
7. Poziom A ustala się, jeżeli szkoła lub placówka spełnia dane wymaganie na poziomie wyższym niż poziom B. Poziom C ustala się, jeżeli szkoła lub placówka spełnia dane wymaganie na poziomie wyższym niż poziom D, ale niższym niż poziom B. Poziom E ustala się, jeżeli szkoła lub placówka nie spełnia danego wymagania na poziomie D.

§ 8.

1. Ewaluacja zewnętrzna jest przeprowadzana przez zespół wyznaczony przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
2. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką, o której mowa w art. 32a ust. 3 ustawy, oraz kurator oświaty mogą wyznaczyć wspólny zespół w celu przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej w szkole lub placówce.
3. W przypadku organu sprawującego nadzór pedagogiczny innego niż kurator oświaty, ewaluacja zewnętrzna może być również przeprowadzona przez wyznaczoną przez ten organ osobę.
4. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, prowadząc ewaluację zewnętrzną, bierze pod uwagę wyniki ewaluacji wewnętrznej prowadzonej w szkole lub placówce.
5. Ewaluację zewnętrzną przeprowadza się na podstawie imiennego upoważnienia zawierającego:
  - 1) datę wydania i numer upoważnienia;
  - 2) podstawę prawną przeprowadzenia ewaluacji;
  - 3) imię i nazwisko osoby przeprowadzającej ewaluację;
  - 4) nazwę i siedzibę szkoły lub placówki;
  - 5) zakres ewaluacji;
  - 6) terminy rozpoczęcia i zakończenia ewaluacji;
  - 7) pieczęć i podpis organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
6. Przed rozpoczęciem ewaluacji zewnętrznej w szkole lub placówce, zespół lub osoba wyznaczeni do jej przeprowadzenia przedstawiają radzie pedagogicznej zakres i harmonogram ewaluacji.
7. Przeprowadzenie w szkole lub placówce czynności związanych z ewaluacją zewnętrzną nie może zakłócać pracy szkoły lub placówki. Ewaluacja nie powinna trwać dłużej niż 5 dni roboczych w ciągu kolejnych dwóch tygodni.

§ 9.

1. W terminie 7 dni od dnia zakończenia ewaluacji zewnętrznej zespół lub osoba, którzy przeprowadzili ewaluację, przedstawiają wyniki i wnioski z ewaluacji na zebraniu rady pedagogicznej.

2. W terminie 7 dni od dnia zebrania, o którym mowa w ust. 1, zespół lub osoba, którzy przeprowadzili ewaluację, sporządzają raport z przeprowadzonej ewaluacji zawierający:
  - 1) wyniki ewaluacji;
  - 2) określenie poziomu spełniania wymagań, o których mowa w § 7 ust. 3;
  - 3) wnioski z ewaluacji.
3. Raport, o którym mowa w ust. 2, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 2 - kurator oświaty, przekazuje dyrektorowi szkoły lub placówki, w której przeprowadzono ewaluację, oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę.
4. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 2, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 2 - do organu sprawującego nadzór pedagogiczny i do kuratora oświaty, pisemne, umotywowane zastrzeżenia dotyczące raportu.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 4, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 2 - wspólnie organ sprawujący nadzór pedagogiczny i kurator oświaty, zajmują stanowisko wobec tych zastrzeżeń i przekazują je dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.
6. W przypadku stwierdzenia zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 2 - wspólnie organ sprawujący nadzór pedagogiczny i kurator oświaty, dokonują zmian w raporcie przez zamieszczenie odpowiednich adnotacji i przekazują go dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę.

§ 10. W przypadku ustalenia w wyniku ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole lub placówce poziomu E w odniesieniu do choćby jednego z wymagań:

- 1) w obszarze, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 1:
  - a) wobec szkoły lub placówki publicznej - organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania zgodnie z art. 34 ust. 2 ustawy,
  - b) wobec szkoły lub placówki niepublicznej - organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydaje polecenie zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 2) w obszarach, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 2-4, szkoła lub placówka wdraża działania mające na celu poprawę stanu spełniania danego wymagania.

§ 11. Kontrola podejmowana przez kuratora oświaty w trybie działań planowych, o których mowa w § 3 ust. 1, jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy kontroli zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

§ 12.

1. Kontrola jest przeprowadzana przez osobę lub zespół wyznaczonych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
2. Kontrolę przeprowadza się na podstawie imiennego upoważnienia zawierającego:
  - 1) datę wydania i numer upoważnienia;
  - 2) podstawę prawną przeprowadzenia kontroli;
  - 3) imię i nazwisko osoby upoważnionej do przeprowadzenia kontroli;
  - 4) nazwę i siedzibę szkoły lub placówki;
  - 5) tematykę kontroli;
  - 6) terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
  - 7) pieczęć i podpis organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
3. Przeprowadzenie w szkole lub placówce czynności kontrolnych nie może zakłócać pracy szkoły lub placówki. Kontrola nie powinna trwać dłużej niż 2 dni robocze.

§ 13.

1. Osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli, zwana dalej "kontrolującym":
  - 1) rzetelnie i obiektywnie ustala stan faktyczny;
  - 2) zbiera niezbędne dowody stanowiące podstawę ustaleń kontroli;
  - 3) zapewnia dyrektorowi szkoły lub placówki czynny udział w kontroli;
  - 4) dokumentuje czynności kontrolne.
2. Zebrane w toku kontroli dokumenty potwierdzające przebieg i wyniki czynności kontrolnych stanowią akta kontroli.

§ 14.

1. Kontrolujący, w terminie 7 dni od dnia zakończenia kontroli, sporządza protokół kontroli.
2. Protokół kontroli zawiera:
  - 1) nazwę szkoły lub placówki, jej siedzibę oraz imię i nazwisko dyrektora szkoły lub placówki;

- 2) nazwę i siedzibę organu sprawującego nadzór pedagogiczny, imię i nazwisko kontrolującego oraz datę wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;
  - 3) terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli ze wskazaniem dni, w których odbywała się kontrola;
  - 4) tematykę kontroli;
  - 5) opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości, oraz zalecenia, wnioski i uwagi, o których mowa w art. 33 ust. 4 ustawy;
  - 6) pouczenie o prawie zgłoszenia przez dyrektora szkoły lub placówki zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli;
  - 7) parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu;
  - 8) podpisy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki oraz miejsce i datę podpisania protokołu.
3. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz kontrolujący przekazuje, za poświadczeniem odbioru, dyrektorowi szkoły lub placówki, a drugi włącza do akt kontroli.

§ 15.

1. Dyrektor szkoły lub placówki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienia dotyczące przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez dyrektora szkoły lub placówki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego.

§ 16.

1. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.
2. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może zarządzić przeprowadzenie dodatkowych czynności kontrolnych.
3. W przypadku stwierdzenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, dokonuje on zmian w protokole kontroli przez zamieszczenie odpowiednich adnotacji i przekazuje go dyrektorowi szkoły lub placówki.
4. W przypadku nieuwzględnienia całości lub części zgłoszonych zastrzeżeń, organ sprawujący nadzór pedagogiczny sporządza pisemne stanowisko wobec zastrzeżeń i przekazuje je dyrektorowi szkoły lub placówki, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń.

§ 17. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny wspomaga szkoły i placówki w szczególności przez:

- 1) przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej organu analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli;
- 2) upowszechnianie przykładów dobrych praktyk;
- 3) promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;
- 4) organizowanie konferencji i porad dla dyrektorów szkół i placówek.

§ 18.

1. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego.
2. Plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, zawiera:
  - 1) zakres ewaluacji problemowej planowanej w szkołach i placówkach;
  - 2) tematykę kontroli planowanych w szkołach i placówkach.
3. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w terminie do dnia 31 sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym ma być przeprowadzona ewaluacja lub kontrola, podaje do publicznej wiadomości plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1.
4. W przypadku wprowadzenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zmian w podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa oraz wytycznych i poleceniach, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy, w trakcie roku szkolnego, kurator oświaty niezwłocznie dostosowuje plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, do tych zmian i podaje go do publicznej wiadomości.
5. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia dyrektora szkoły lub placówki oraz organ prowadzący szkołę lub placówkę o zamiarze przeprowadzenia:
  - 1) planowej ewaluacji zewnętrznej i jej zakresie - w terminie 30 dni przed planowanym rozpoczęciem ewaluacji;
  - 2) planowej kontroli i jej tematyce - w terminie 7 dni przed planowanym rozpoczęciem kontroli.

§ 19. Kurator oświaty w każdym roku szkolnym opracowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, w terminie do dnia 31 października, wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

§ 20.

1. Dyrektor szkoły lub placówki publicznej we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- 1) przeprowadza ewaluację wewnętrzną i wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia jakości pracy szkoły lub placówki;
  - 2) kontroluje przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
  - 3) wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:
    - a) organizowanie szkoleń i porad,
    - b) motywowanie do doskonalenia i rozwoju zawodowego,
    - c) przedstawianie nauczycielom wniosków wynikających ze sprawowanego przez dyrektora szkoły lub placówki nadzoru pedagogicznego.
2. Ewaluację wewnętrzną przeprowadza się w odniesieniu do wszystkich lub wybranych wymagań, o których mowa w § 7 ust. 4, lub do innych zagadnień uznanych w szkole lub placówce za istotne w działalności szkoły lub placówki.
3. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, dyrektor szkoły lub placówki w szczególności obserwuje prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikające z działalności statutowej szkoły lub placówki.

§ 21.

1. Dyrektor szkoły lub placówki publicznej opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego, który przedstawia radzie pedagogicznej w terminie do dnia 15 września roku szkolnego, którego dotyczy plan.
2. Plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:
  - 1) cele, przedmiot ewaluacji wewnętrznej oraz jej harmonogram;
  - 2) tematykę i terminy przeprowadzania kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
  - 3) tematykę szkoleń i porad dla nauczycieli.

§ 22. Do dnia 31 sierpnia każdego roku dyrektor szkoły lub placówki publicznej przedstawia radzie pedagogicznej wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

§ 23.

1. Ustala się następujący wykaz stanowisk w kuratoriach oświaty oraz urzędach innych organów sprawujących nadzór pedagogiczny i podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych, których zajmowanie wymaga kwalifikacji pedagogicznych:
  - 1) w urzędach obsługujących ministrów, którzy wykonują zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego: wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy;
  - 2) w kuratoriach oświaty:
    - a) kuratorzy oświaty oraz wicekuratorzy oświaty koordynujący pracę komórek organizacyjnych, których statutowym zadaniem jest sprawowanie nadzoru pedagogicznego,
    - b) kierownicy komórek organizacyjnych, o których mowa w lit. a,
    - c) wizytatorzy i starsi wizytatorzy;
  - 3) w specjalistycznych jednostkach nadzoru utworzonych na podstawie art. 32a ust. 1 lub 1a ustawy:
    - a) dyrektorzy jednostek i inni pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze i wykonujący statutowe i regulaminowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
    - b) wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy;
  - 4) w okręgowych zespołach nadzoru pedagogicznego przy sądach okręgowych, utworzonych przez Ministra Sprawiedliwości:
    - a) kierownik zespołu - starszy wizytator, wykonujący zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
    - b) wizytatorzy i starsi wizytatorzy;
  - 5) w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej sprawującym nadzór pedagogiczny nad szkołami przy zakładach karnych i aresztach śledczych: wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy.
2. Na stanowiskach wymienionych w ust. 1, z wyjątkiem stanowiska kuratora oświaty, mogą być zatrudnieni:
  - 1) nauczyciele posiadający wykształcenie wyższe magisterskie, mający co najmniej pięcioletni staż pracy pedagogicznej i:
    - a) ukończone formy doskonalenia w zakresie administracji lub zarządzania lub
    - b) co najmniej dwuletni staż pracy na stanowisku kierowniczym w szkole, placówce lub zakładzie kształcenia nauczycieli, lub
    - c) co najmniej dwuletni staż pracy w urzędzie organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami lub w urzędzie organu prowadzącego szkołę lub placówkę na stanowisku związanym z organizacją pracy szkół i placówek;
  - 2) nauczyciele akademicy posiadający co najmniej pięcioletni staż pracy w szkole wyższej i ukończone formy doskonalenia w zakresie administracji lub zarządzania.
3. Osoby zatrudnione na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, o których mowa w ust. 1, do zakresu zadań których należy przeprowadzanie ewaluacji w szkołach i placówkach, są obowiązane do ukończenia, przynajmniej raz na dwa lata, doskonalenia w zakresie ewaluacji, organizowanego na zlecenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Osoby zatrudnione na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, do zakresu zadań których należy przeprowadzanie ewaluacji w szkołach i placówkach artystycznych, są obowiązane do ukończenia dodatkowego doskonalenia w zakresie ewaluacji uwzględniającego specyfikę tych szkół i placówek, organizowanego na zlecenie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
5. Kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska kuratora oświaty określa ustawa.

§ 24. Kurator oświaty oraz inne organy sprawujące nadzór pedagogiczny mogą zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz, o których mowa w art. 35 ust. 5a ustawy, osobom posiadającym wykształcenie wyższe magisterskie i dorobek naukowy lub znaczący dorobek zawodowy w zakresie dziedziny związanej z przedmiotem badań lub ekspertyz.

§ 25. Do dnia 31 grudnia 2009 r. w urzędach obsługujących ministrów, którzy wykonują zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego, stanowiskami, których zajmowanie wymaga kwalifikacji pedagogicznych, są także stanowiska dyrektorów lub zastępców dyrektorów departamentów (równorzędnych komórek organizacyjnych) oraz radców ministrów i naczelników wydziałów (równorzędnych komórek organizacyjnych), wykonujących statutowe i regulaminowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego. Przepis § 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 26. W roku szkolnym 2009/2010:

- 1) organy sprawujące nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami podają do publicznej wiadomości plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 18 ust. 1, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia;
- 2) dyrektorzy szkół i placówek publicznych przedstawiają radom pedagogicznym plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 21 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458 i Nr 157, poz. 1241.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 235, poz. 1703), które utraciło moc z dniem 24 sierpnia 2009 r. na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy - Karta Nauczyciela oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 145, poz. 917 oraz z 2009 r. Nr 56, poz. 458).

ZAŁĄCZNIK

WYMAGANIA WOBEC SZKÓŁ I PLACÓWEK, KTÓRE MUSZĄ BYĆ SPEŁNIONE W OBSZARACH, O KTÓRYCH MOWA W § 7 UST. 1 ROZPORZĄDZENIA, NA POZIOMIE D I POZIOMIE B

I. WYMAGANIA WOBEC PRZEDSZKOLI¹⁾

1. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ, WYCHOWAWCZEJ I OPIEKUŃCZEJ ORAZ INNEJ DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ PRZEDSZKOLA. Przedszkole osiąga cele zgodne z polityką oświatową państwa. Przedszkole doskonali efekty swojej pracy.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
1.1. Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności	Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej wychowania przedszkolnego.	W przedszkolu diagnozuje się i analizuje osiągnięcia dzieci, uwzględniając ich możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża

		wnioski z tych analiz. Wdrożone wnioski przyczyniają się do rozwijania umiejętności dzieci.
1.2. Dzieci są aktywne	Dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w przedszkolu.	Dzieci są wdrażane do samodzielności w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju.
1.3. Respektowane są normy społeczne	Dzieci czują się w przedszkolu bezpiecznie. W przedszkolu diagnozuje się zachowania dzieci. Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.	Dzieci wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. W przedszkolu analizuje się podejmowane działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań, ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb.

2. PROCESY ZACHODZĄCE W PRZEDSZKOLU.

Procesy zachodzące w przedszkolu służą realizacji przyjętej w przedszkolu koncepcji pracy.

W przedszkolu dba się o prawidłowy przebieg i doskonalenie procesów edukacyjnych.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
2.1. Przedszkole ma koncepcję pracy	Przedszkole działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy.	Koncepcja pracy przedszkola jest analizowana i modyfikowana w razie potrzeb. Koncepcja pracy przedszkola jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.
2.2. Oferta zajęć umożliwia realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego	Oferta zajęć prowadzonych w przedszkolu wynika z podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Oferta zajęć odpowiada potrzebom dzieci.	Oferta zajęć prowadzonych w przedszkolu jest modyfikowana, wzbogacana i umożliwia rozwój zainteresowań dzieci. Przedszkole realizuje nowatorskie rozwiązania programowe.
2.3. Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci mają charakter zorganizowany	Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są realizowane w przedszkolu z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci przebiegające w przedszkolu są planowane.	Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci przebiegające w przedszkolu są monitorowane i doskonalone. Wnioski z monitorowania procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są wykorzystane w planowaniu tych procesów.

2.4. Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są efektem współdziałania nauczycieli	Nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizie procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci podejmowanych w przedszkolu.	Nauczyciele wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.
2.5. Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	W przedszkolu rozpoznaje się możliwości i potrzeby rozwojowe dzieci.	W przedszkolu dostosowuje się działania do możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci, uwzględniając indywidualizację procesu wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.

¹⁾ Dotyczy również oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych oraz form wychowania przedszkolnego innych niż przedszkole lub oddział przedszkolny zorganizowany w szkole podstawowej.

3. FUNKCJONOWANIE PRZEDSZKOLA W ŚRODOWISKU LOKALNYM.
Przedszkole jest integralnym elementem środowiska, w którym działa.
Przedszkole współpracuje ze środowiskiem na rzecz rozwoju własnego i lokalnego.
Przedszkole racjonalnie wykorzystuje warunki, w których działa.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
3.1. Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	Przedszkole podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska. Przedszkole współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku.	W działaniach przedszkola są uwzględniane możliwości i potrzeby środowiska. Współpraca przedszkola z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku wpływa korzystnie na rozwój dzieci.
3.2. Wykorzystywane są informacje o losach dzieci, które uczęszczały do przedszkola	Przedszkole wykorzystuje informacje o losach dzieci, które uczęszczały do przedszkola, do doskonalenia efektów nauczania i wychowania.	Dzieci, które uczęszczały do przedszkola, dobrze sobie radzą w szkole.
3.3. Promowana jest wartość wychowania przedszkolnego	Przedszkole prezentuje i upowszechnia informacje o ofercie zajęć prowadzonych w przedszkolu oraz podejmowanych działaniach. Przedszkole informuje środowisko o celowości i skuteczności podejmowanych przez przedszkole działań.	Przedszkole promuje w środowisku wartość wychowania przedszkolnego. Przedszkole jest pozytywnie postrzegane w środowisku.

3.4. Rodzice są partnerami przedszkola	Przedszkole pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy. Przedszkole wspiera rodziców w wychowaniu dzieci.	Rodzice współdecydują w sprawach przedszkola i uczestniczą w podejmowanych działaniach.
---	---	---

4. ZARZĄDZANIE PRZEDSZKOLEM.

Zarządzanie zapewnia sprawne funkcjonowanie przedszkola.

Wymaganie	Charakterystyka wymagań na poziomie D	Charakterystyka wymagań na poziomie B
4.1. Funkcjonuje współpraca w zespołach	Nauczyciele pracują zespołowo i analizują efekty swojej pracy.	Nauczyciele wspólnie planują działania podejmowane w przedszkolu, rozwiązują problemy i doskonalą metody i formy współpracy.
4.2. Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	Nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną podejmowaną w przedszkolu. Wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy przedszkola.	Ewaluacja wewnętrzna jest prowadzona z udziałem zespołów nauczycieli. Wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego służą do wprowadzania zmian w funkcjonowaniu przedszkola i są wykorzystywane do rozwoju przedszkola.
4.3. Przedszkole ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	Warunki lokalowe i wyposażenie umożliwiają realizowanie przyjętych w przedszkolu programów wychowania przedszkolnego.	Podejmowane są skuteczne działania wzbogacające warunki lokalowe i wyposażenie przedszkola w celu poprawy warunków realizacji przyjętych w przedszkolu programów wychowania przedszkolnego i poszerzania oferty zajęć.

II. WYMAGANIA WOBEC SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, GIMNAZJÓW, SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH, SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH, PLACÓWEK KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO, PLACÓWEK KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO ORAZ OŚRODKÓW DOKSZTAŁCANIA I DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

1. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ, WYCHOWAWCZEJ I OPIEKUŃCZEJ ORAZ INNEJ DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ SZKOŁY LUB PLACÓWKI.

Szkoła lub placówka osiąga cele zgodne z polityką oświatową państwa.

Szkoła lub placówka doskonali efekty swojej pracy.

Wymaganie	Charakterystyka wymagań na poziomie D	Charakterystyka wymagań na poziomie B
1.1. Analizuje się wyniki sprawdzianu²⁾, egzaminu gimnazjalnego³⁾,	Wyniki sprawdzianu i egzaminów są analizowane w celu poprawy jakości	Do analizy wyników sprawdzianu i egzaminów wykorzystuje się różnorodne

egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	pracy szkoły lub placówki. W szkole lub placówce są wdrażane wnioski z analizy wyników sprawdzianu i egzaminów.	metody analizy wyników. Wdrażane w szkole lub placówce wnioski z analizy wyników sprawdzianu i egzaminów przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.
1.2. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. W szkole lub placówce diagnozuje się i analizuje osiągnięcia uczniów, uwzględniając ich możliwości rozwojowe.	W szkole lub placówce formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczniów, dostrzegane są możliwości uzyskiwania przez uczniów lepszych wyników w nauce. Wdrożone wnioski przyczyniają się do poprawy wyników w nauce uczniów.
1.3. Uczniowie są aktywni	Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w szkole lub placówce.	Uczniowie są samodzielni w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły lub placówki. W szkole lub placówce realizuje się działania zainicjowane przez uczniów.
1.4. Respektowane są normy społeczne	Uczniowie czują się w szkole lub placówce bezpiecznie i wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. W szkole lub placówce diagnozuje się zachowania uczniów. Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.	Uczniowie prezentują właściwe zachowania. W szkole lub placówce analizuje się podejmowane działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań, ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb, uwzględniając inicjatywy uczniów.

²⁾ Dotyczy sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, w klasie VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia oraz w klasie III ogólnokształcącej szkoły baletowej.

³⁾ Dotyczy egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w gimnazjum, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych oraz w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej.

2. PROCESY ZACHODZĄCE W SZKOLE LUB PLACÓWCE.

Procesy zachodzące w szkole lub placówce służą realizacji przyjętej w szkole lub placówce koncepcji pracy.

W szkole lub placówce dba się o prawidłowy przebieg i doskonalenie procesów edukacyjnych.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
2.1. Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	Szkoła lub placówka działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy.	Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest analizowana i modyfikowana w razie potrzeb. Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest znana i akceptowana przez uczniów i rodziców.
2.2. Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	Oferta edukacyjna wynika z podstawy programowej. Oferta edukacyjna odpowiada potrzebom uczniów i rynku pracy. Monitoruje się realizację podstawy programowej.	Oferta edukacyjna jest modyfikowana, wzbogacana i umożliwia rozwój zainteresowań uczniów. Szkoła lub placówka realizuje nowatorskie rozwiązania programowe.
2.3. Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	Procesy edukacyjne są realizowane w szkole lub placówce z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole lub placówce są planowane. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się. Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce oraz motywuje ich do dalszej pracy. W szkole lub placówce monitoruje się osiągnięcia uczniów.	Procesy edukacyjne przebiegające w szkole lub placówce są monitorowane i doskonalone. Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są wykorzystywane w planowaniu tych procesów. Nauczyciele pracują wspólnie z uczniami nad doskonaleniem procesów edukacyjnych. Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się. Informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów pomaga im uczyć się i planować swój indywidualny proces uczenia się. W szkole lub placówce analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów i wdraża się wnioski z tych analiz.
2.4. Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	Nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych.	Nauczyciele wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów edukacyjnych. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych następuje w wyniku wspólnych ustaleń między nauczycielami.
2.5. Kształtuje się postawy uczniów	Działania wychowawcze podejmowane w szkole lub placówce są spójne i adekwatne do potrzeb	Działania wychowawcze podejmowane w szkole lub placówce są planowane i modyfikowane zgodnie z potrzebami

	uczniów. Uczniowie uczestniczą w działaniach edukacyjnych sprzyjających kształtowaniu i uzyskiwaniu pożądaných postaw.	uczniów oraz z ich udziałem. Działania wychowawcze podejmowane w szkole lub placówce są analizowane i wdrażane są wnioski z tych analiz.
2.6. Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości.	W szkole lub placówce są prowadzone działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, uwzględniające indywidualizację procesu edukacji.

3. FUNKCJONOWANIE SZKOŁY LUB PLACÓWKI W ŚRODOWISKU LOKALNYM.
Szkoła lub placówka jest integralnym elementem środowiska, w którym działa.
Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem na rzecz rozwoju własnego i lokalnego.
Szkoła lub placówka racjonalnie wykorzystuje warunki, w których działa.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
3.1. Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	Szkoła lub placówka podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska. Szkoła lub placówka współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku.	W działaniach szkoły lub placówki są uwzględniane możliwości i potrzeby środowiska. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku wpływa korzystnie na rozwój edukacyjny uczniów.
3.2. Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	Szkoła lub placówka wykorzystuje informacje o losach absolwentów do doskonalenia efektów nauczania i wychowania i w różnych formach współpracuje ze swoimi absolwentami.	Absolwenci są przygotowani do dalszego kształcenia lub funkcjonowania na rynku pracy na miarę swoich możliwości.
3.3. Promowana jest wartość edukacji	Szkoła lub placówka prezentuje i upowszechnia informacje o ofercie edukacyjnej oraz podejmowanych działaniach i osiągnięciach. Szkoła lub placówka informuje środowisko o celowości i skuteczności podejmowanych przez nią działań.	Szkoła lub placówka promuje w środowisku potrzebę uczenia się. Szkoła lub placówka jest pozytywnie postrzegana w środowisku.
3.4. Rodzice są partnerami szkoły	Szkoła lub placówka pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy.	Rodzice współdecydują w sprawach szkoły lub placówki i uczestniczą w

Szkoła lub placówka wspiera rodziców w wychowaniu dzieci. podejmowanych działaniach.

4. ZARZĄDZANIE SZKOŁĄ LUB PLACÓWKĄ.

Zarządzanie zapewnia sprawne funkcjonowanie szkoły lub placówki.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
4.1. Funkcjonuje współpraca w zespołach	Nauczyciele pracują zespołowo i analizują efekty swojej pracy.	Nauczyciele wspólnie planują działania podejmowane w szkole lub placówce, rozwiązują problemy i doskonalą metody i formy współpracy.
4.2. Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	Nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną podejmowaną w szkole lub placówce. Wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły lub placówki.	Ewaluacja wewnętrzna jest prowadzona z udziałem zespołów nauczycieli. Wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego służą do wprowadzania zmian w funkcjonowaniu szkoły lub placówki i są wykorzystywane do rozwoju szkoły lub placówki.
4.3. Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	Warunki lokalowe i wyposażenie umożliwiają realizowanie przyjętych w szkole lub placówce programów nauczania.	Podejmowane są skuteczne działania wzbogacające warunki lokalowe i wyposażenie szkoły lub placówki w celu poprawy warunków realizacji przyjętych w szkole lub placówce programów nauczania i poszerzenia oferty zajęć.

III. WYMAGANIA WOBEC PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH, PLACÓWEK ARTYSTYCZNYCH, MŁODZIEŻOWYCH OŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH, MŁODZIEŻOWYCH OŚRODKÓW SOCJOTERAPII, SPECJALNYCH OŚRODKÓW SZKOLNO-WYCHOWAWCZYCH, SPECJALNYCH OŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH, OŚRODKÓW REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZYCH ORAZ PLACÓWEK ZAPEWNIAJĄCYCH OPIEKĘ I WYCHOWANIE UCZNIOM W OKRESIE POBIERANIA NAUKI POZA MIEJSCEM STAŁEGO ZAMIESZKANIA

1. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ, WYCHOWAWCZEJ I OPIEKUŃCZEJ ORAZ INNEJ DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ PLACÓWKI.

Placówka osiąga cele zgodne z polityką oświatową państwa.

Placówka doskonali efekty swojej pracy.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
1.1. Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności	W placówce diagnozuje się i analizuje potrzeby i możliwości wychowanków. Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodnie z rozpoznanymi	W placówce formułuje się i wdraża wnioski z analizy potrzeb i możliwości wychowanków. Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, uwzględniając postępy wychowanka.

	potrzebami i możliwościami.	
1.2. Wychowankowie są aktywni	Wychowankowie chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez placówkę.	Wychowankowie są samodzielni w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju i rozwoju placówki. W placówce realizuje się działania zainicjowane przez wychowanków.
1.3. Respektowane są normy społeczne	Wychowankowie czują się w placówce bezpiecznie i wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. W placówce diagnozuje się zachowania wychowanków. Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.	Wychowankowie prezentują właściwe zachowania. W placówce analizuje się podejmowane działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań, ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb, uwzględniając inicjatywy wychowanków.

2. PROCESY ZACHODZĄCE W PLACÓWCE.

Procesy zachodzące w placówce służą realizacji przyjętej w placówce koncepcji pracy.

W placówce dba się o prawidłowy przebieg i doskonalenie procesów edukacyjnych.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
2.1. Placówka ma koncepcję pracy	Placówka działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy.	Koncepcja pracy placówki jest analizowana i modyfikowana w razie potrzeb.
2.2. Oferta edukacyjna umożliwia realizację zadań placówki	Oferta edukacyjna placówki pozwala na realizację zadań placówki i odpowiada potrzebom wychowanków.	Monitoruje się realizację zadań placówki w kontekście potrzeb wychowanków. Oferta edukacyjna jest modyfikowana, wzbogaćana, umożliwia rozbudzanie i rozwijanie postaw prospołecznych.
2.3. Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	Procesy edukacyjne przebiegające w placówce są planowane. Czas spędzany przez wychowanków w placówce jest efektywnie wykorzystany. W placówce monitoruje się osiągnięcia wychowanków.	Procesy edukacyjne przebiegające w placówce są monitorowane i doskonalone. Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są wykorzystywane do planowania tych procesów. Dokonyje się analizy efektywności wykorzystania czasu spędzanego przez wychowanków w placówce, z uwzględnieniem ich potrzeb. W placówce analizuje się wyniki

		monitorowania osiągnięć wychowanków i wdraża się wnioski z tych analiz.
2.4. Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	Nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych.	Nauczyciele monitorują jakość procesów edukacyjnych, wnioski z monitorowania są omawiane i wykorzystywane w pracy. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych następuje w wyniku wspólnych ustaleń między nauczycielami.
2.5. Kształtuje się postawy wychowanków	Działania wychowawcze podejmowane w placówce są spójne i adekwatne do potrzeb wychowanków. Wychowankowie uczestniczą w działaniach edukacyjnych sprzyjających kształtowaniu i uzyskiwaniu pożądaných postaw.	Działania wychowawcze podejmowane w placówce są planowane i modyfikowane, z udziałem wychowanków. Działania wychowawcze podejmowane w placówce są analizowane i wdrażane są wnioski z tych analiz.
2.6. Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	Wychowankowie osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości.	W placówce są prowadzone działania zwiększające szanse edukacyjne wychowanków, uwzględniające indywidualizację działań podejmowanych wobec wychowanka.

3. FUNKCJONOWANIE PLACÓWKI W ŚRODOWISKU LOKALNYM.
Placówka jest integralnym elementem środowiska, w którym działa.
Placówka współpracuje ze środowiskiem na rzecz rozwoju własnego i lokalnego.

Placówka racjonalnie wykorzystuje warunki, w których działa.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
3.1. Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	Placówka współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku.	Współpraca placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku wpływa korzystnie na rozwój wychowanków.
3.2. Promowana jest wartość edukacji	Placówka prezentuje i upowszechnia informacje o ofercie edukacyjnej oraz podejmowanych działaniach i osiągnięciach. Placówka informuje środowisko o celowości i skuteczności podejmowanych	Placówka promuje w środowisku prospołeczne zachowania. Placówka jest pozytywnie postrzegana w środowisku.

	przez nią działań.	
3.3. Rodzice są partnerami placówki	Placówka wspiera rodziców w wychowaniu i zrozumieniu aktualnej sytuacji dzieci.	Rodzice uzyskują w placówce pomoc i wsparcie w trudnych sytuacjach. Rodzice współdecydują w sprawach placówki.

4. ZARZĄDZANIE PLACÓWKĄ. Zarządzanie zapewnia sprawne funkcjonowanie placówki.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
4.1. Funkcjonuje współpraca w zespołach	Nauczyciele pracują zespołowo i analizują efekty swojej pracy.	Nauczyciele wspólnie planują działania podejmowane w placówce, rozwiązują problemy i doskonalą metody i formy współpracy.
4.2. Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	Nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną podejmowaną w placówce. Wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy placówki.	Ewaluacja wewnętrzna jest prowadzona z udziałem zespołów nauczycieli. Wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego służą do wprowadzania zmian w funkcjonowaniu placówki i są wykorzystywane do rozwoju placówki.
4.3. Placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	Warunki lokalowe i wyposażenie umożliwiają realizowanie zadań placówki.	Podejmowane są skuteczne działania wzbogacające warunki lokalowe i wyposażenie placówki w celu poprawy warunków realizacji zadań placówki.

IV. WYMAGANIA WOBEC PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNYCH, PLACÓWEK DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I BIBLIOTEK PEDAGOGICZNYCH

1. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ, WYCHOWAWCZEJ I OPIEKUŃCZEJ ORAZ INNEJ DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ PLACÓWKI. Placówka osiąga cele zgodne z polityką oświatową państwa. Placówka doskonali efekty swojej pracy.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
1.1. Potrzeby osób korzystających z oferty placówki są realizowane	Placówka prowadzi działania pozwalające osobom korzystającym z jej oferty zaspokajać ich potrzeby. Osoby korzystające z oferty placówki uzyskują wsparcie pozwalające im rozwijać się i	W placówce analizuje się potrzeby osób korzystających z oferty placówki i na tej podstawie wprowadza się zmiany w ofercie. W placówce analizuje się działania podejmowane w zakresie udzielania wsparcia osobom

	odnosić sukcesy na miarę swoich możliwości oraz nabywają wiadomości i umiejętności zgodnie ze swoimi potrzebami.	korzystającym z oferty placówki, a także możliwości uzyskiwania przez te osoby nowych wiadomości i umiejętności i na tej podstawie formułuje się wnioski. Wnioski przyczyniają się do planowania nowych, jakościowo lepszych propozycji oraz do wzbogacania oferty placówki.
1.2. Osoby korzystające z oferty placówki są aktywne	Osoby chętnie korzystają z oferty placówki.	W placówce dokonuje się analizy atrakcyjności oferty i na tej podstawie wprowadza się zmiany. Zdanie osób korzystających z oferty placówki jest wykorzystywane do podniesienia atrakcyjności oferty placówki.
1.3. Osoby korzystające z oferty placówki są zadowolone z działalności placówki	Osoby korzystające z oferty placówki akceptują zasady współpracy z placówką. W placówce analizuje się poziom satysfakcji osób korzystających z oferty placówki oraz wyciąga się i wdraża wnioski z tych analiz.	W placówce diagnozuje się potrzeby osób korzystających z oferty placówki, systematycznie zbiera się informacje pochodzące od tych osób oraz modyfikuje się działania w miarę potrzeb. Placówka doskonalenia nauczycieli i biblioteka pedagogiczna systematycznie współpracują z nauczycielami.

2. PROCESY ZACHODZĄCE W PLACÓWCE.

Procesy zachodzące w placówce służą realizacji przyjętej w placówce koncepcji pracy.

W placówce dba się o prawidłowy przebieg i doskonalenie procesów edukacyjnych.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
2.1. Placówka ma koncepcję pracy	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna i biblioteka pedagogiczna działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy. Placówka doskonalenia nauczycieli działa zgodnie z przyjętą przez nauczycieli koncepcją pracy.	Koncepcja pracy placówki jest analizowana i modyfikowana w razie potrzeb.
2.2. Oferta placówki umożliwia realizację zadań placówki	Oferta placówki pozwala na realizację zadań placówki i odpowiada potrzebom osób korzystających z oferty placówki.	Monitoruje się realizację zadań placówki w kontekście potrzeb osób korzystających z oferty placówki.

		Oferta placówki jest modyfikowana i wzbogacana.
2.3. Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany i są efektem współdziałania nauczycieli	Procesy edukacyjne przebiegające w placówce są planowane. Nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizowaniu warunków sprzyjających osiągnięciu sukcesów przez osoby, na rzecz których działają.	Procesy edukacyjne przebiegające w placówce są monitorowane i doskonałe. Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są wykorzystywane w planowaniu tych procesów. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych następuje w wyniku wspólnych ustaleń między nauczycielami.
2.4. Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	Placówka dba o dostęp do swojej oferty.	W placówce analizuje się dostęp do oferty, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.

**3. FUNKCJONOWANIE PLACÓWKI W ŚRODOWISKU LOKALNYM.
Placówka jest integralnym elementem środowiska, w którym działa.
Placówka współpracuje ze środowiskiem na rzecz rozwoju własnego i lokalnego.
Placówka racjonalnie wykorzystuje warunki, w których działa.**

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
3.1. Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	Placówka współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna współpracuje również z rodzicami w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów.	Współpraca placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku wpływa korzystnie na działalność placówki. W działaniach placówki są uwzględniane możliwości i potrzeby środowiska.
3.2. Promowana jest wartość edukacji	Placówka prezentuje i upowszechnia informacje o swojej ofercie oraz podejmowanych działaniach i osiągnięciach. Placówka informuje środowisko o celowości i skuteczności podejmowanych przez nią działań.	Placówka promuje w środowisku znaczenie swoich działań dla edukacji. Placówka jest pozytywnie postrzegana w środowisku.

4. ZARZĄDZANIE PLACÓWKĄ.

Zarządzanie zapewnia sprawne funkcjonowanie placówki.

Wymaganie	Charakterystyka wymagania na poziomie D	Charakterystyka wymagania na poziomie B
4.1. Funkcjonuje współpraca w zespołach	Nauczyciele pracują zespołowo i analizują efekty swojej pracy.	Nauczyciele wspólnie planują działania podejmowane w placówce, rozwiązują problemy i doskonalą metody i formy współpracy.
4.2. Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	Nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną podejmowaną w placówce. Wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy placówki.	Ewaluacja wewnętrzna jest prowadzona z udziałem zespołów nauczycieli. Wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego służą do wprowadzania zmian w funkcjonowaniu placówki i są wykorzystywane do rozwoju placówki.
4.3. Placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	Warunki lokalowe i wyposażenie umożliwiają realizowanie zadań placówki.	Podjęte są skuteczne działania wzbogacające warunki lokalowe i wyposażenie placówki w celu poprawy warunków realizacji zadań placówki.